

B N A
GEBOUW
VAN HET JAAR
2 0 0 7

JURYRAPPORT

Gebouw van het jaar 2007

Regio Noordwest/Centrum

INLEIDING

Zesenvijftig projecten dongen mee naar de titel BNA Gebouw van het Jaar 2007 Regio Noordwest/Centrum, een vergelijkbare hoeveelheid met vorig jaar. Van de zesenvijftig inzendingen, van appartementengebouwen en vrijstaande villa's tot scholen, kantoren, cultuur- en sportcentra, bleven er vijfenvijftig over: een project werd teruggetrokken. Het was door omstandigheden nog niet in gebruik genomen.

Twaalf projecten kwamen na toepassing van de door de BNA gestelde criteria als 'interpretatie van de opgave, conceptuele kracht van het gebouw, materialisatie en betekenis in de context' voor een bezoek in aanmerking. Zeven werden genomineerd. Daarbij heeft de jury de lat hoog gelegd. Gelet werd op vakmanschap maar ook op persoonlijke stellingname. Het oplossen van een complexe puzzel was even belangrijk als het durven maken van keuzes en die keuzes vervolgens doordacht uit te voeren. Ook de wens om het vak vooruit te helpen werd in de jury breed gedragen.

Dit jaar bracht de jury voor het eerst een bezoek aan alle projecten van de longlist, een noodzakelijkheid. Zelden bleek de documentatie in foto's, plattegronden en beschrijvingen op te kunnen tegen de ervaring ter plekke. Nog een andere constatering dringt zich op. Tot voor kort keek de provincie met argusogen naar de Randstad. Inmiddels is het westen niet meer het epicentrum van de architectuur, maar is kwaliteit uitgewaaierd over het hele land.

Vrij snel en unaniem kwam de jury tot het besluit om twee kandidaat-winnaars aan te wijzen, de Kees Boekeschool in Bilthoven en het Hervormd Lyceum West in Amsterdam. Het debat over deze twee scholen duurde aanzienlijk langer. De winnaar, het Hervormd Lyceum West, is uiteindelijk met meerderheid van stemmen gekozen, niet unaniem. Unaniem was wel de waardering van de jury voor beide projecten, de een blakend van schoonheid en vakmanschap, de ander eenvoudig en ingenieus. Beide projecten blinken uit in intelligentie en consistentie, beide zijn op hun eigen manier prijswaardig.

Dat het om onvergelykbare grootheden gaat mag duidelijk zijn, maar uiteindelijk gaat het erom een winnaar aan te wijzen.

Maatschappelijke relevantie heeft de doorslag gegeven. De kwaliteit van beide projecten staat niet ter discussie. De jury is van mening dat de stedelijke regio, met alle problematiek vandien, een niet te ontkennen verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Daarbij speelt de maatschappij nu en in de toekomst een steeds vooraanstaander rol in het vak van architect.

De winnaar moet ook op een andere manier als statement worden gezien: niet altijd is spierballenvertoon de juiste oplossing. Niet altijd draait het om 'big'.

Het winnende gebouw geeft trots aan een wijk en zijn bewoners en past als een jas.

Jury Regio Noordwest/Centrum

Aad Bouwhuis (voorzitter) Rabo Vastgoed, Utrecht
Jacq. De Brouwer Bedaux de Brouwer, Goirle
Pascal Grosfeld Grosfeld Architecten, Breda
Carel de Reus Directeur Johan Matser
Projectontwikkeling
Henk Scholten AAS Architecten, Groningen

Jurysecretaris
Marina de Vries Zelfstandig journalist, Amsterdam

Gebouw van het jaar 2007

Regio Noordwest/Centrum

De Bisschoppen, Studentenhuisvesting en uitbreiding Hogeschool, Uithof, Utrecht

Architecten: **Pim Köther, Ad Koedijk, Stefan Dannel** (Köther | Salman | Koedijk | Architecten bv, Amsterdam)

Nog altijd is universiteitsterrein de Uithof een optelsom van solitaire gebouwen, waartussen de wind vrij spel heeft. Knap en verrassend is de stedenbouwkundige inpassing van De Bisschoppen. Dit complex met een gevarieerd programma van studentenwoningen en leslokalen is opgesplitst in twee delen, met een historisch bomenpad in het midden. Het ene bouwdeel, een combi van hoog- en laagbouw, is op de eerste vijf verdiepingen vloeiend verbonden met een bestaand onderwijsgebouw. De verdiepingen daarboven bestaan uit short-stay studentenwoningen. Het andere bouwdeel bestaat uit een serie herenhuizen met toren en bevat studentenwoningen.

In zijn geraffineerde combinatie van hoog- en laagbouw slaat De Bisschoppen een brug tussen de grootschalige, stedelijke allure van de Uithof en de broodnodige vriendelijkheid op voetgangersniveau. De sculpturale uitstraling met eenzelfde, consistent gevelspel past bij de grote maat, terwijl door de goed gekozen positionering van de torens op straatniveau, karakteristieke en mooie buitenruimtes ontstaan. Ook het op het weer reagerende metselwerk met glanzendzwart en matzwart baksteen draagt bij aan de menselijke maat. Zowel het onderwijsgebouw als de studentenwoningen hebben een prettige, nononsense sfeer. Opvallend zijn de plafondhoogte en variatie in de plattegronden van de studentenwoningen, nu eens een tweekamerwoning, dan weer een conglomeraat van vriendschapswoningen of een appartement in een van de binnenstad afgekeken herenhuis met dakterras.